

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

Academic Leadership of School Administrators Affecting the Effectiveness of School Under the Secondary Educational Service Area Office Roi Et

จิราพร พลละติม¹, หทัย น้อยสมบัติ²

Jiraporn Palasim¹, Hatai Noisombut²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ.93 และ แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามี 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เหลืออีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามี 2 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เหลืออีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) =.961 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Graduate Student Master of Education, Educational Administration Program, Faculty of Education Roi-Et Rajabhat University

² Lecturer of Educational Administration Program, Faculty of Education, Roi-Et Rajabhat University

ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ซึ่งเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Unstandardized Score)

$$Y' = 0.906 + 0.170X_3 + 0.366X_4 + 0.151X_2 + 0.119X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Score)

$$Z'_y = 0.163Z_{x3} + 0.435Z_{x4} + 0.183Z_{x2} + 0.145Z_{x1}$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

Abstract

This research aimed: 1) study the academic leadership of school administrators under the Office of Secondary Educational Service Roi Et, 2) study effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Roi Et, 3) study The relationship between the academic leadership of school administrators and the effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Roi Et. and 4) study the academic leadership of school administrators affecting the effectiveness of school under the Office of Secondary Educational Service Roi Et. The research instrument used for data collection was a five rating scales questionnaire with reliabilities of Cronbach's alpha coefficient were .930 and .91 The statistical techniques employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. Regression equations were created for predicting dependent variables through Stepwise Multiple Regression analysis.

The research findings were as follows: 1) The academic leadership of school administrators under the Office of Secondary Educational Service Roi Et was at the highest level. When considering each aspect, it was found that 4 aspects at the highest level, the remaining 1 aspect were at high level ; 2) The effectiveness of schools in under the Office of Secondary Educational Service Roi Et was at the highest level. When considering each aspect, it was found that 2 aspects at the highest level, the remaining 2 aspects were at high level ; 3) The relationship of academic leadership of school administrators with effectiveness of schools under the Office of Secondary Educational Service Roi Et, overall the relationship was very positive at the 0.01 level of significance ($r=0.961$) ; 4) Academic leadership of school administrators affecting the effectiveness of schools under the Office of Secondary Educational Service Roi Et in supervision of teaching and learning management, promoting the academic climate, managing of curriculum and instruction, and defining the school goal

and missions predicted the variance of school effectiveness. It could predict 56.90%. The prediction equations could be written as follow:

The regressive equation in the form of raw score (Unstandardized Score)

$$Y' = 0.906 + 0.170X_3 + 0.366X_4 + 0.151X_2 + 0.119X_1$$

The regressive equation in the form of standard score (Standardized Score)

$$Z'_y = 0.163Z_{x3} + 0.435Z_{x4} + 0.183Z_{x2} + 0.145Z_{x1}$$

Keywords: Academic leadership, Effectiveness of school, The Secondary Educational Service Area Office Roi Et

บทนำ

การจัดการศึกษามีจุดประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 3) ซึ่งได้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา โดยเน้นให้เกิดเอกภาพทางนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร เพราะมีผลกระทบต่อบุคคลและทรัพยากรภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ผู้นำที่มีการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำจะส่งผลให้เกิดผลสำเร็จของงานที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพ และได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการและมีภาวะผู้นำทางวิชาการระดับสูง ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนำพาผู้เรียนไปสู่

เป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 15) ทั้งนี้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาโดยตรง สามารถโน้มน้าวใจหรือชี้แนะให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Teddlie & Reynolds, 2000: 3)

จากการศึกษาพบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 60 โรงเรียน เป็นสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด มีรายงานการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) โดยมีสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ดำเนินการออกข้อสอบและจัดสอบทั่วประเทศ การสอบ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2562 มีผลคะแนนลดลงได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงร้อยละ 0.72 วิชา และวิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงร้อยละ 0.12

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหาร

สถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษา ให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน อย่างน้อยหนึ่งด้าน ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน 4) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 5) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 2,409 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 335 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง (Krejcie & Morgan บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 42-44) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน โดยการเทียบจำนวนประชากรแต่ละขนาดกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่ายใช้การจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับครูด้วยตนเองเพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 335 ชุด และสามารถเก็บข้อมูลกลับคืนมาได้ 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับเป้าหมาย พันธกิจ และแผนพัฒนาสถานศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ประชุมชี้แจงการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จ

1.3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูตามแผนที่กำหนด

1.4 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหาร

สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการในสถานศึกษา เช่น การแข่งขันทางวิชาการ

1.5 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนไปเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ด้านการพัฒนาให้นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 6 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

2.3 ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับบริบทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

2.4 ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาและแนวทางการแก้ปัญหาด้านวิชาการกับคณะครูได้

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r=0.961$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางถึงสูง ($r=0.454-0.655$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ X_3 , X_4 , X_2 และ X_1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .170, .366, .151 และ .119 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .163, .435, .183 และ .145 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสี่ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 56.90 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = 0.906 + 0.170X_3 + 0.366X_4 + 0.151X_2 + 0.119X_1$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยใช้คะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.163Z_{X3} + 0.435Z_{X4} + 0.183Z_{X2} + 0.145Z_{X1}$$

อภิปรายผล

ผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีประเด็นที่สำคัญสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูตามแผนที่กำหนดร่วมกับครูวางแผนการนิเทศภายในเพื่อสร้างความเข้าใจ เข้าเยี่ยมห้องเรียน สังเกตการณ์สอน อย่างเป็นกัลยาณมิตร และจัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ครูหลังการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความมีประสิทธิผล โดยมีความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา นาคคำ (2557: 189) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนพมาศ ไทยภักดี และคณะ (2560: 90-99) วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการสอนของครู

ในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการสอน

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศและทรัพยากรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้สถานศึกษา ยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญต่องานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธาสิณี สังฤทธิ์ (2561: 62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจความเชี่ยวชาญของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดยา ภีระบัน (2561: 78) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมล ปถคามินทร์ (2560: 87) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตอำเภอ

สนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเขิงเทรา เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพ ของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศารัตน์ พงคินิตย์ (2560: 69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสทวิทยาเขต ชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ประสิทธิภาพของ สถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ได้แก่ ด้าน การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้าน การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการกำหนด เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์ระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้าน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน จากผล การวิจัยจะเห็นว่า การนิเทศติดตามการจัดการเรียน การสอน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การ พัฒนาหลักสูตรและการสอน การกำหนดเป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา และการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียน ล้วนมีความสัมพันธ์ทาง บวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของภัทรา พึ่งไพฑูรย์ (2555: 89) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปรารจันบุรี เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นไปในทางบวก อยู่ระดับค่อนข้างสูง และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของณัฐชนก ชัยศรี (2556: 96) ได้ศึกษาความ สัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบ แล้วส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร ตามลำดับ ได้แก่ ด้านการนิเทศติดตามการจัดการ เรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และด้าน การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถาน ศึกษา ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการ สอน เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ แสดง ให้เห็นถึง ความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูในการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของกันยารัตน์ ศรีเนตร (2559: 9) และ Krung (1993: 430-443) ที่กล่าวว่า การ นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เป็นการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลด้านการจัดการเรียน การสอนของครู ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย ด้านวิชาการของสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถาน ศึกษา มีบทบาทในการนิเทศการสอน โดยให้ถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาครูอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มพูน การเรียนรู้ของนักเรียนได้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการเป็นตัวแปรที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการควบคุมการใช้เวลาในการสอน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกันยาร์ตัน ศรีเนตร (2559: 10) กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาและสร้างมาตรฐานทางวิชาการ และการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเป็นตัวแปรที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยนำเอาแนวนโยบายการบริหารจัดการเรียนรู้ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย จุดหมายหลักการ พฤติกรรมที่คาดหวัง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนรู้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานมาวางแผนสู่การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ คนดี (2556: 6) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอน กระบวนการที่ครูสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการเตรียมการสอนตามหลักสูตร

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามกรอบหลักสูตรที่ได้ร่วมจัดทำไว้ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดจนการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Murphy (1990: 224-250) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรและการสอนการบริหารจัดการหลักสูตร ส่งเสริมคุณภาพการสอน เน้นวิธีการหลักที่เกี่ยวกับการสอนและการเรียน ทั้งนี้จะต้องมีหลักสูตรแกนกลางที่สอดคล้องกับมาตรฐานชีวิตและการปฏิบัติในสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่สี่ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูในการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วางแผนพัฒนา กำหนดแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภารกิจหลักของสถานศึกษา อำนาจความสะดวกในการพัฒนาสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล และพัฒนาให้การจัดการศึกษาบรรลุผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2553: 52) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา เป็นความรับผิดชอบ โดยตรงของผู้เป็นครู จะต้องทำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาของตน การกำหนดทิศทางที่ดีควรครอบคลุมภารกิจอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Weber (2002: 2) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยเปิดโอกาสให้ได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจและความคาดหวังของโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การกำหนดเป็นพันธกิจร่วมของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ แต่กลับเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ สนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่อาจส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

2. จากการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับบริบทมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายให้ครูได้รับผิดชอบงานตามความสนใจและความสามารถ เปิดโอกาสให้ครูได้กำหนดเป้าหมาย พันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรและการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และผู้บริหารกำหนดให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อผู้รับผิดชอบสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาจะได้ทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และสามารถพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะได้ข้อค้นพบที่เจาะลึกในแต่ละองค์ประกอบมากยิ่งขึ้น และมีความรู้ความเข้าใจภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา นาคคำ (2557). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

- กันยารัตน์ ศรีเนตร. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชนก ชัยศรี. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลเย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ดวงกมล ปดคามินทร์ (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธิดารัตน์ พงคนิตย์ (2560). *ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสทวิทยาเขต ชลบุรี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธิษตยา ภิระบัน (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เพเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นพมาศ ไทยภักดี, สุขุม พรหมเมืองคุณ และอุดมศิลป์ วงษ์วิชโรตติ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการสอนของครูในโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค*. *วารสารศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11 (12), 90-99.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการศึกษา เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราณული มะโนเรือง. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรา พึ่งไพฑูริย์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศิริวรรณ คนดี. (2556). *การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในเขตคุณภาพนาดี 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการนำจุดเน้นพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟฟิค.

- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2553). *ภาวะผู้นำ : แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธาสนี สังกฤทธิ (2561). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจความเชี่ยวชาญของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- Krungs, S. (1993). *Leadership Craft and the Crafting of School Leaders*. Phi Delta Kappa.
- Murphy, M.J. (1990). "Principal Instructional Leadership Advances in Educational Administration". *American Journal of Education*, 98(3), 224-250.
- Teddlie, C. & Reynolds, D. (2000). *The International Handbook of School Effectiveness Research*. London: Falmer.
- Weber James R. (2002). *General System Theory: Foundations Development Applications*. New York : George Braziller. Educational Leadership Professors. New York: University of Georgia.